
Η συμβολή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια της Δεκαετίας της Γυναίκας

της Marie-Claude Vayssade

Η κ. Vayssade είναι Γαλλίδα Ευρωβουλευτής από το 1979, και από το 1981 είναι πρόεδρος της Νομικής Επιτροπής και των Δικαιωμάτων του Πολίτη των Ε.Κ. Πρόεδρος και στη συνέχεια αντιπρόεδρος Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη θέση της Γυναίκας στην Ευρώπη.

Πρέπει αρχικά να τονίσω ότι περνούν πολλά χρόνια από τη στιγμή που ένα κείμενο υιοθετείται μέχρι τη στιγμή που αυτό γίνεται πραγματικότητα απ' όλους. Παρ' όλο που από το νόμο υπάρχει στις χώρες μας νομοθετημένη η ίση αμοιβή για ίσης αξίας εργασία, βλέπουμε ότι υπάρχει ακόμη μεγάλη διαφορά ανάμεσα στους μισθούς ανδρών και γυναικών. Αλλά πιστεύω επίσης ότι υπάρχουν και πολλά πράγματα που εξελίσσονται. Οι γυναίκες που θέλουν να φθάσουν σε ανώτερες θέσεις έχουν να κάνουν έναν αγώνα μετ' εμποδίων. Υπάρχουν εμπόδια συγκεκριμένα όπως το σπίτι, η οικογένεια, κ.λπ. Η θεσμική απάντηση σ' αυτά, αν την συνοψίσουμε, είναι συλλογικός εξοπλισμός, κάτι που είναι σύμφωνο με το πρόγραμμα δράσης της Κοινότητας, δηλαδή μια καλύτερη κατανομή των ευθυνών, μια άλλη νοοτροπία σχετικά με τις ευθύνες στην οικογένεια των ανδρών και των γυναικών.

Μια τέτοια εξέλιξη δεν είναι γρήγορη, και είναι αλήθεια ότι πολλές γυναίκες θα εξακολουθήσουν να συναντούν στη ζωή τους δύσκολα εμπόδια.

Από την δική μου εμπειρία, μπορώ να πω ότι όταν μια γυναίκα φτάσει κάπου δεν συναντάει φαινόμενα απόρριψης. Υπάρχουν όμως μερικά περιστατικά όπως τα παρακά-

τω: Μια μέρα, ένας σύντροφος του κόμματος που ανήκω, αναφώνησε: «Είναι όμως κρίμα που είσαι γυναίκα!» Ήθελε να πει ότι αν ήμουν άντρας θα με δεχόντουσαν διαφορετικά. Αυτού του είδους οι αντιδράσεις υπάρχουν ακόμη και τώρα, γιατί το περιστατικό που σας διηγήθηκα έγινε πριν δυο χρόνια, όταν ήμουν ήδη βουλευτής. Αλλά νομίζω ότι σιγά-σιγά γίνεται συνήθεια να βλέπουν γυναίκες σε υψηλές θέσεις.

Στη δεύτερη εκλογή μου, το 84, όλες οι πολιτικές ομάδες ήταν περισσότερο συνειδητοποιημένες. Από τους 12 αντιπρόεδρους του Κοινοβουλίου, οι 3 ήταν γυναίκες. 18 κοινοβουλευτικές επιτροπές με 6 γυναίκες προέδρους. Και οι γυναίκες δεν είναι πρόεδροι μόνο στις επιτροπές που ασχολούνται με γυναικεία θέματα. Εγώ, λόγω χάρη, είμαι πρόεδρος της Νομικής Επιτροπής. Υπάρχει γυναίκα πρόεδρος της Επιτροπής για τις Εξωτερικές Οικονομικές Σχέσεις της Κοινότητας, μια γυναίκα πρόεδρος της Επιτροπής για την Ανάπτυξη και τη Συνεργασία. Υπάρχει λοιπόν μια εξέλιξη στη νοοτροπία. Συνηθίζουμε να βλέπουμε γυναίκες να ασχολούνται με γενικά προβλήματα. Δεν θέλω να πω βέβαια ότι όλες αυτές οι γυναίκες που κατέχουν υψηλές θέσεις είναι φεμινίστριες, ότι θέλουν να τραβήξουν μαζί τους και άλλες γυναίκες.

Είναι αλήθεια ότι υπάρχουν γυναίκες που έχουν πολύ υπεύθυνες θέσεις, αλλά που δεν ενδιαφέρονται για τα προβλήματα των γυναικών και που μερικές φορές υιοθετούν και απόψεις αντίθετες προς την προαγωγή των γυναικών. Θέλω να κάνω μια τελευταία παρατήρηση για το θέμα της γυναικείας αλληλεγγύης. Συχνά βλέπουμε ότι δεν υπάρχει αλληλεγγύη σε θέματα που υπάρχουν διαφορετικές πολιτικές τοποθετήσεις. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βλέπουμε να υπάρχουν διαφωνίες γυναικών σε θέματα που αφορούν τη θέση της γυναίκας στην οικογένεια, την διαμόρφωση του χρόνου εργασίας, κ.λπ. Θέλω να πω ότι όποτε φτάναμε στις λεπτομέρειες των δικαιωμάτων υπάρχουν διαφωνίες, κι' αυτό είναι λογικό. Δεν υπάρχει δηλαδή περισσότερη αλληλεγγύη ανάμεσα στις γυναίκες, απ' ότι, ανάμεσα στους άντρες όταν γίνονται συζητήσεις για ορισμένες κοινωνικές επιλογές. Μπορούμε να διαφωνούμε, και από τη στιγμή που οι γυναίκες ασχολούνται με την πολιτική θα πει ότι έχουν δεχτεί κάποιες συγκρούσεις. Σχετικά με τις νοικοκυρές, είναι αλήθεια ότι στο κείμενο του 1914 ψηφίσαμε όλες την παράγραφο 72 που λέει ότι θα πρέπει ν' ασχοληθούμε με την αξία της γυναικείας οικιακής εργασίας. Από τότε όμως δεν έχει γίνει καμιά εξέλιξη σχετικά μ' αυτό το θέμα. Δεν ξανά-

γινε λόγος. Δεν είμαι πια μόνιμα μέλος στην Επιτροπή και δεν ξέρω κατά πόσο το πρόβλημα το ξανάθιξαν. Ξέρω ότι αυτή τη στιγμή συζητείται στο Κοινοβούλιο ένα κείμενο πάνω στην Οικογενειακή πολιτική και την Δημογραφική Πολιτική. Δεν ξέρω ακόμη τι θα περιλαμβάνει ακριβώς αυτό το κείμενο γιατί δεν είναι ακόμα έτοιμο.

Η δράση της Κοινότητας, που είναι πάνω απ' όλα μια Οικονομική Κοινότητα, αφορά κυρίως την εργαζόμενη γυναίκα, που ο αριθμός της αυξάνεται όλο και περισσότερο. Τα περισσότερα Κράτη Μέλη δεν ασχολήθηκαν με τα προβλήματα των κοινωνικών δομών, της οικογένειας, κ.λπ. Γι' αυτό θέσαμε αυτό το θέμα, επειδή πιστεύουμε ότι ενδιαφέρει τις περισσότερες γυναίκες, κι ότι δεν μπορούμε να μιλούμε μόνο για τις μισθωτές. Αλλά δεν προχωρήσαμε πολύ. Γιατί όμως να μετράμε την ισότητα μόνο σε σχέση με τις γυναίκες; Νομίζω ότι ο αγώνας για μερικά δικαιώματα που είχαν ήδη οι άντρες, π.χ. το δικαίωμα της ψήφου, και όχι εμείς, έπρεπε ο αγώνας να γίνει σε σχέση μ' αυτούς, γιατί οι κοινωνίες μας δίνουν πιο εύκολα δικαιώματα στους άντρες, και οι γυναίκες πρέπει να κάνουν αγώνα για να τα κατακτήσουν.